

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8040/2567

พนักงานอัยการจังหวัดเทิง โจทก์ นาย ส. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 377

ย่อ / หลักกฎหมาย

การกระทำอันจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 377 ต้องได้ความว่า ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้ควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายแล้วปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไปโดยลำพังในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งการควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายมีวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันไปตามสภาพและประเภทของสัตว์ สำหรับสุนัขแม้เป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์แต่ก็อาจมีนิสัยดุร้ายได้โดยธรรมชาติ เนื่องจากสุนัขเลี้ยงมีต้นกำเนิดมาจากสุนัขป่าจึงยังคงมีสัญชาตญาณดิบในการเป็นนักล่าและนักต่อสู้อยู่ในตัวทำให้บางครั้งสุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรง การจะควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงของสุนัขได้นั้น ผู้ควบคุมจึงต้องอยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขจนสามารถควบคุมสิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรมของสุนัข ช่วยลดทอนความก้าวร้าวของสุนัข และแยกสุนัขออกจากเหยื่อไม่ว่าด้วยการใช้แรงกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข การออกคำสั่ง หรือการลงโทษ ดังนั้น ผู้ควบคุมสัตว์ดุตามความหมายของ ป.อ. มาตรา 377 ต้องถือตามความเป็นจริง โดยผู้ควบคุมต้องอยู่ในสถานะที่สามารถควบคุมสุนัขได้ในขณะสุนัขออกเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล จึงมอบหมายให้ ส. เลี้ยงและดูแลสุนัขของจำเลยแทน แม้จำเลยเพียงแต่ฝากให้ ส. เลี้ยงดูสุนัขเป็นการชั่วคราวโดยมิได้กำชับให้ ส. ใช้ความระมัดระวังในการควบคุมดูแลสุนัขไม่ให้ไปสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นก็ตาม ก็ถือเป็นความบกพร่องในฐานะที่จำเลยเป็นเจ้าของสุนัขเท่านั้น แต่ในฐานะผู้ควบคุมสุนัขแล้ว จำเลยไม่ได้อยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขของจำเลยจนสามารถใช้แรงกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข ออกคำสั่ง หรือลงโทษสุนัขเพื่อป้องกันหรือห้ามปรามมิให้สุนัขเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงก่อกวนของผู้อื่นเสียหายจนถึงแก่ความตายได้ จำเลยจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ควบคุมสัตว์ในขณะเกิดเหตุ การกระทำของจำเลยตามฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา 377 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานนี้มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 4, 5, 7, 55 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 7 (ที่ถูก มาตรา 7 วรรคหนึ่ง (2)), 55 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 แต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากัน ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 (ที่ถูกคือ การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 55 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90) ปรับ 10,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัด

การตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 7 (ที่ถูก มาตรา 7 วรรคหนึ่ง (2)), 55 ปรับ 2,000 บาท ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า จำเลยเป็นเจ้าของสุนัขพันธุ์ไทยชื่อ "ขาว" ขณะเกิดเหตุจำเลยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลจึงมอบหมายให้นายสมิงเลี้ยงและดูแลสุนัขของจำเลยแทน นายสมิงเลี้ยงดูสุนัขของจำเลยร่วมกับสุนัขของนายสมิงอีก 3 ตัว ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง สุนัขของจำเลยและสุนัขของนายสมิงรุมกัดและของนายสายเพชร ผู้เสียหาย จนถึงแก่ความตาย สำหรับความผิดฐานเป็นเจ้าของสุนัขไม่ปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในสุนัขตามกฎหมายกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา 7 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำเลย คู่ความไม่ฎีกา ความผิดฐานนี้จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 คดีมีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า การกระทำของจำเลยครอบครองประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 หรือไม่ เห็นว่า การกระทำอันจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 ต้องได้ความว่า ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้ควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายแล้วปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไปโดยลำพังในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งการควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายมีวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันไปตามสภาพและประเภทของสัตว์ สำหรับสุนัขแม้เป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์แต่ก็อาจมีนิสัยดุร้ายได้โดยธรรมชาติ เนื่องจากสุนัขเลี้ยงมีต้นกำเนิดมาจากสุนัขป่าจึงยังคงมีสัญชาตญาณดิบในการเป็นนักล่าและนักต่อสู้อยู่ในตัวทำให้บางครั้งสุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรง การจะควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงของสุนัขได้นั้นผู้ควบคุมจึงต้องอยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขจนสามารถควบคุมสิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรมของสุนัข ช่วยลดทอนความก้าวร้าวของสุนัข และแยกสุนัขออกจากเหยื่อไม่ว่าด้วยการใช้ร่างกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข การออกคำสั่ง หรือการลงโทษ ดังนั้น ผู้ควบคุมสัตว์ดุตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 ต้องถือตามความเป็นจริงโดยผู้ควบคุมต้องอยู่ในสถานะที่สามารถควบคุมสุนัขได้ในขณะสุนัขออกเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล จึงมอบหมายให้นายสมิงเลี้ยงและดูแลสุนัขของจำเลยแทน แม้จำเลยเพียงแต่ฝากให้นายสมิงเลี้ยงดูสุนัขเป็นการชั่วคราวโดยมิได้กำชับให้นายสมิงใช้ความระมัดระวังในการควบคุมดูแลสุนัขไม่ให้ไปสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นก็ตาม ก็ถือเป็นความบกพร่องในฐานะที่จำเลยเป็นเจ้าของสุนัขเท่านั้น แต่ในฐานะผู้ควบคุมสุนัขแล้วจำเลยไม่ได้อยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขของจำเลยจนสามารถใช้ร่างกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข ออกคำสั่ง หรือลงโทษสุนัขเพื่อป้องกันหรือห้ามปรามมิให้สุนัขเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงกัดและของผู้อื่นถึงแก่ความตายได้ จำเลยจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ควบคุมสัตว์ในขณะเกิดเหตุ การกระทำของจำเลยตามฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานนี้มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

อดุลย์ ชันทอง · กงจักร โพธิ์พร้อม · รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสันต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8040/2567>